Blogi

Miten talousosaamishankkeessa edetään kohti kansallista strategiaa?

Talousosaaminen | 08.09.2020 | Anu Raijas

KIRJOITTAJA

Anu Raijas
Talousosaamisen
neuvonantaja

Talousosaamisen strategia tai toimintamalli on tarpeen, koska sen avulla voidaan tehostaa talousosaamisen edistymistä ja lisätä siihen tähtäävän toiminnan vaikuttavuutta.

Viranomaisissa, järjestöissä, finanssialalla ja opetussektorilla on odotettu jo vuosia, että joku tarttuisi toimeen ja ryhtyisi laatimaan talousosaamisen strategiaa ja koordinoimaan toimintaa. Siksi Suomen Pankissa helmikuussa aloittamallemme talousosaamishankkeelle ladattiin suuria odotuksia. On ollut ilo huomata, että hanke on herättänyt suurta mielenkiintoa alan toimijoiden keskuudessa. Tästä osoituksena on ollut suuri osallistujamäärä kahdessa järjestämässämme webinaarissa. Olemme Suomen Pankissa halunneet alusta lähtien korostaa hankkeen edistämistä yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Innokkaita osallistujia hankkeen työryhmiin olisi ollut enemmänkin, mutta halusimme rajata ryhmien koon niiden toimivuuden takaamiseksi. Hanketta on toteutettu läpinäkyvästi. Olemme tiedottaneet sen eri vaiheista aktiivisesti ja kuunnelleet eri osapuolten näkemyksiä.

Talousosaamishanke on edennyt yli puolenvälin. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja Marja Nykänen kertoi talousosaamishankkeen verkostolle 27.8. järjestetyssä webinaarissa, mitä hankkeessa on tähän mennessä saatu aikaiseksi. Marja Nykäsen puhe löytyy täältä.

Hankkeessa on seurattu OECD/INFEn (International Network on Financial Education) laatimia suosituksia kansallisen strategian rakentamiseen. Suosituksissa korostetaan kansallisen toimintaympäristön ja tilanteen selvittämistä. Koska Suomesta tätä tietoa ei ole ollut, olemme tehneet paljon erilaista selvitystyötä. Tässä työssä maamme johtavat asiantuntijat ovat olleet arvokkaina yhteistyökumppaneina. Ensiksi tutkijaryhmä selvitti keväällä aiempien tutkimusten ja selvitysten avulla suomalaisten talousosaamisen nykytilaa. Keväällä iso ponnistus oli

talousosaamishankkeen toimijaverkostolle toteutettu hyvin yksityiskohtainen kysely talousosaamisen edistämistoiminnasta. Tätä kyselyä suunniteltiin ja sen tuloksia käsiteltiin kartoitus- ja arviointityöryhmässä. Kartoituskyselystä julkaistiin raportti. Näiden lisäksi Suomen Pankin sisällä tehtiin kansainvälinen kartoitus muiden maiden kansallisten strategioiden toteutuksesta.

Nyt meillä on siis runsaasti kerättyä tietoa suomalaisten talousosaamisesta ja Suomessa tehtävästä talousosaamisen edistämistyöstä sekä kansainvälisistä malleista talousosaamisen kansallisista strategioista. Tämä tieto on kerätty nyt Suomessa ensimmäistä kertaa. Tietoa tarvitaan, jotta voimme tunnistaa kansalliset tarpeet talousosaamisen edistymisessä ja laatia Suomelle parhaan mahdollisen mallin. Tätä korostetaan OECD/INFEn ohjeistuksissakin. Meidän toki kannattaa ottaa mallia muiden maiden esimerkeistä, mutta emme saa kopioida suoraan muilta, vaan meidän täytyy soveltaa niistä Suomeen sopiva cocktail.

Elokuussa aloitti toimintansa 12-jäseninen talousosaamishankkeen toimintamallin kehittämisryhmä, joka hyödyntää kaikkea hankkeessa edellä esiteltyä aiempaa työtä. Työryhmä perustaa siis näkemyksensä tiedolle Suomen talousosaamisen ja sen edistämistoiminnan tilasta omaa asiantuntijuuttaan luonnollisesti hyödyntäen. Työryhmän työskentely on ollut varsin intensiivistä. Ryhmän jäsenet ovat työstäneet kahden hengen ryhmissä strategian eri osa-alueita: muiden maiden esimerkkien hyödyntämistä, strategian tavoitteen määrittelyä, strategian johtamista ja hallinnointia, alan toimijoiden välistä työnjakoa, edistämistoiminnan vaikuttavuutta ja talousosaamisen tutkimusta sekä talousosaamisen edistämiseen liittyvien tietojen ja materiaalien jakamista. Näistä kaikista kuudesta teemasta ryhmät vastasivat joukkoon kysymyksiä ja kirjoittivat niihin liittyvän pohdintansa ylös. Jokaisen ryhmän vastauksia kävimme läpi yhteisessä etätapaamisessa. Työryhmän pohdinnoista kokoamme Suomen Pankin sisäiseen käyttöön muistion. Vasta sen jälkeen ryhdymme Suomen Pankissa kirjoittamaan ehdotusta kansallisen talousosaamisen edistämisen strategiasta tai toimintamallista. Ehdotus on todellakin vasta ehdotus, jossa kenties jää vielä kysymyksiä ratkaistavaksi.

Talousosaamisen strategia tai toimintamalli on tarpeen, koska sen avulla voidaan tehostaa talousosaamisen edistymistä ja lisätä siihen tähtäävän toiminnan vaikuttavuutta. Huomiota tulee kiinnittää myös resurssien tehokkaaseen käyttöön. Tähän liittyy läheisesti yhteistyön tekeminen eri toimijoiden kesken.

Asiasanat

kansallinen strategia, talousosaaminen, talousosaamishanke